

Zasady sporządzania bibliografii

(opracowały: E. Lubczyńska, E. Wojtasiewicz)

Przedmiotem opisu jest jednostka bibliograficzna, czyli książka (druk zwarty), rozprawa, fragment, artykuł w czasopiśmie, recenzja, obraz, media elektroniczne. Tylko pierwsza z wymienionych jest samoistna pod względem piśmienniczym i wydawniczym. Rozprawa jest samoistna pod względem piśmienniczym, ale niesamoistna pod względem wydawniczym (jest współwydana z innymi rozprawami). Fragment jest niesamoistny pod jednym i drugim względem. To rozróżnienie decyduje o sposobie opisu.

Sposób opisywania poszczególnych jednostek bibliograficznych jest znormalizowany: PN-ISO 690:2002 *Dokumentacja - Przypisy bibliograficzne - Zawartość, forma i struktura - Książki i czasopisma*; PN-ISO 690-2:1999 *Informacja i dokumentacja - Przypisy bibliograficzne - Dokumenty elektroniczne i ich części*.

Bibliografia to uporządkowany spis dokumentów (książek, artykułów, dokumentów audiowizualnych) dobranych według pewnych kryteriów, spełniający określone zadania informacyjne.

Opis bibliograficzny to wymienione w ustalonej kolejności cechy dokumentu wyraźnie go charakteryzujące i odróżniające od innych dokumentów.

Bibliografia podmiotowa (literatura podmiotu) – zawiera teksty kultury (np.: dzieła literackie, filmy, teksty reklam, reprodukcje obrazów, przykładowy materiał językowy), które będą omawiane w trakcie wystąpienia, interpretowane i analizowane (np. *Treny* J. Kochanowskiego ilustrują temat cierpienia po stracie dziecka).

Bibliografia przedmiotowa (literatura przedmiotu) – zawiera opracowania (np.: słowniki, leksykony, szkice krytycznoliterackie), które zostaną wykorzystane w pracy nad prezentacją. Bibliografia przedmiotu pomaga zrozumieć temat, pogłębić interpretację, jest źródłem terminologii, pozwala tworzyć i precyzować definicje (np. opracowanie S. Grzeszczuka „*Treny*” Jana Kochanowskiego odnosi się do odpowiedniej pozycji literatury podmiotu).

Opis książki jednego autora

Wzór

Nazwisko autora i inicjał imienia., *Tytuł dzieła. Podtytuł*, Oznaczenie tomu, Oznaczenie wydania, Miejsce i rok wydania, ISBN.

Przykład

Żeromski S., *Ludzie bezdomni*, Wyd. 2, Warszawa 1996, ISBN 83-86235-33-0.

Uwaga

Jeżeli dzieło ma do trzech autorów wymieniamy wszystkich oddzielając przecinkami.

Opis książki wielu autorów

Wzór

Tytuł dzieła. Podtytuł, Inicjał imienia i nazwisko pierwszego autora i in., Oznaczenie tomu, Oznaczenie wydania, Miejsce i rok wydania, ISBN.

Przykład

Biologia, E. P. Solomon i in., Warszawa 1996,
ISBN 83-7073-090-6.

Uwaga

Jeżeli dzieło ma więcej niż trzech autorów opis zaczynamy od tytułu, następnie podajemy pierwszego autora i stosujemy skrót „i in.”

Opis dzieła zbiorowego

Wzór

Tytuł dzieła. Podtytuł, Inicjał imienia i nazwisko osoby odpowiedzialnej (redaktora, autora opracowania), Oznaczenie tomu, Oznaczenie wydania, Miejsce i rok wydania, ISBN.

Przykład

Słownik motywów literackich, oprac. haseł T. Kosiek i in., Kraków 2004,
ISBN 837327394-8.

Uwaga

Jeżeli dzieło ma więcej niż jednego redaktora podajemy pierwszego i stosujemy skrót „i in.”

Opis artykułu z czasopisma

Wzór

Nazwisko i inicjał imienia autora artykułu., *Tytuł artykułu. Podtytuł. Nadtytuł*, „Tytuł czasopisma” Rok wydania, numer czasopisma, strony zajmowane przez artykuł.

Przykłady

Galant J., *Ponure dni wolności. Horyzonty polonistyki*, „Polonistyka” 2004, nr 4, s.13-16, [literatura wojenna i obozowa].

Kydryński M., *W pustyni i w puszczy. Śladami wyobraźni Henryka Sienkiewicza*, „National Geographic” 2001, nr 3, s. 2-31.

Uwaga

W nawiasie kwadratowym możemy dodać własne uwagi.

Opis recenzji w czasopiśmie

Przykład recenzji książki

Oracki T., *Blaski i cienie sztokholmskich laurów*, Gdańsk 2003, rec. J. Beczek, *Wokół literackiego Nobla*, „Nowe Książki” 2004, nr 8, s. 50.

Przykład recenzji filmu

Matrix. Rewolucja, reż. A. Wachowski, L. Wachowski, rec. M. Parowski, „Kino” 2003, nr 12, s. 59-60.

Przykład recenzji sztuki teatralnej

Zapolska G., *Moralność pani Dulskiej*, reż. A. Augustynowicz, rec. R. Pawłowski, „Gazeta Wyborcza” 2000, nr 283, s. 117.

Opis wywiadu i rozmowy w czasopiśmie

Przykład opisu wywiadu

Bychowska A., *Indywidualność Tadeusza Różewicza*, wywiad przepr. A. Morawski, „Ruch Muzyczny” 1999, nr 4, s. 5-10.

Przykład opisu rozmowy

Kieślowski K., *Ciągle poszukuję*, rozm. przepr. S. Węgrzyn, „Polityka” 1992, nr 50, s. 7.

Opis rozprawy

Wzór

Nazwisko i inicjał imienia autora rozprawy., *Tytuł rozprawy*, [w:] *Tytuł dzieła. Podtytuł*, Inicjał imienia i nazwisko osoby odpowiedzialnej (redaktora, autora opracowania), Oznaczenie tomu, Oznaczenie wydania, Miejsce i rok wydania, ISBN, strony zajmowane przez rozprawę.

Przykład

Puchalska I., *Literatura francuskiego romantyzmu*, [w:] *Historia literatury światowej. Romantyzm*, red. M. Szulc, t. 4, Kraków 2004, ISBN 83-89265-37-0, s. 137-190.

Kot W., *Maria Pawlikowska – Jasnorzewska*, [w:] *Sławni Polacy. Pisarze i poeci*, red. G Luterek, Poznań 2003, ISBN 83-7341-277-8, s. 42-43.

Opis fragmentu książki

Wzór

Nazwisko autora i inicjał imienia., *Tytuł dzieła. Podtytuł*, Oznaczenie tomu, Oznaczenie wydania, Miejsce i rok wydania, ISBN, strony zajmowane przez fragment: *Tytuł fragmentu*.

Przykłady

Wydmuch M., *Franz Kafka*, Warszawa 1982, ISBN 83-07-00689-9, s. 82-84: *List do ojca*.

Pelc J., *Jan Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej*, Warszawa 1980, ISBN 83-01-01196-3, s. 437-438, 440-442.

Opis bibliograficzny wstępu do książki

Wzór

Nazwisko i inicjał imienia autora wstępu., *Tytuł wstępu*. [w:] Opis książki, w której zawarty jest wstęp, strony zajęte przez wstęp.

Przykład

Drawicz A., *Wstęp*, [w:] M. Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*, Wyd.15, Warszawa 1990, ISBN 83-73199-00-4, s. V-LXXXIV.

Opis obrazu w książce

Wzór

Nazwisko i inicjał imienia autora, *Tytuł*, [obraz], Rok powstania, Miejsce przechowywania, [w:] Opis książki, w której znajduje się reprodukcja, strony zajmowane przez reprodukcję.

Przykład

Monet C., *Impresja. Wschód słońca*, [obraz], 1872, Musee Marmottan, Paryż, [w:] J. Buszyński, A. Osęka, *[Sto] 100 najświetniejszych obrazów*, Warszawa 1971, s. 144.

Opis filmu

Wzór

Tytuł, [film], reż. Inicjał imienia i nazwisko, Miejsce i rok wydania, ISBN, [nośnik].

Przykład

Wesele, [film], reż. A. Wajda, 2006, ISBN 83-60174-37-7, [płyta DVD].

Opis książki na płycie CD

Wzór

Opis książki, [płyta CD].

Przykład

Słownik poprawnej polszczyzny PWN, pod red. A. Markowskiego, PWN, 1998, ISBN 978-83-01-14203-2, [płyta CD].

Opis reklamy

Przykłady

Szczęście maluje się na twarzy. Truskawkowy żel myjący do twarzy..., [reklama prasowa], „Filipinka” 2004, nr 9, s.5.

A świstak siedzi i zawija je w te sreberka, [reklama telewizyjna], Warszawa, TVP, 2005.

Pij mleko, [reklama radiowa], Kraków, Radio RMF FM, 2007.

Cytowanie źródeł z Internetu

Wzór

Nazwisko i inicjał imienia autora., *Tytuł*, [on-line] [data dostępu], dostępny w Internecie: adres strony WWW.

Przykład

Skórka S., *Wirtualna historia książki i bibliotek*, [on-line] [dostęp 4 lutego 2005], dostępna w Internecie: <http://www.ap.krakow.pl/whk/>.

Opis książki w Internecie

Przykład

Hłasko M., *Ósmy dzień tygodnia*, [on-line] [dostęp 19 września 2005], dostępny w Internecie: <http://www.literatura.zapis.net.pl/okresy/wspolczesnosc/hlasko/osmy.htm>.

Opis artykułu z czasopisma w Internecie

Przykład

Krywak P., „*Pełno nas, a jakoby nikogo nie było...*”. *O tym, co jest, a czego nie ma, czyli o literaturze popularnej słów kilka*, [w:] „Konspekt” [on-line] 2004, nr 20, [dostęp 18 stycznia 2005], dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/20/krywak20.html>.

Opis obrazu w Internecie

Przykład

Stanisławski J., *Zmrok*, [obraz], 1900, Muzeum Narodowe, Kraków, [w:] *Galeria malarstwa polskiego* [on-line] [dostęp 29.09.2009], dostępny w Internecie: http://www.pinakoteka.zascianek.pl/Stanislawski/Stanislawski_3.htm.

Pamiętaj !

- Informacje do opisu bibliograficznego książki czerpiemy ze strony tytułowej, a nie z okładki.
- Poszczególne opisy szeregujemy alfabetycznie.
- W opisie autora pomijamy informacje o jego stopniach naukowych i funkcjach.

- W cudzysłów bierze się tylko tytuł czasopisma.
- Numer ISBN piszemy w jednej linii.
- Jeżeli jest to pierwsze wydanie książki, to ten element opisu pomijamy, kolejne wydania zapisujemy cyframi arabskimi.
- Informacje dodane przez dokonującego opisu ujmujemy się w nawias kwadratowy.
- Przyjęte zasady opisu bibliograficznego należy stosować konsekwentnie w każdym opisie.